

Sociala relationer och gruppinteraktioner i en skola för alla

Maria Heintz

Socionom, fil dr socialt arbete

maria.heintz@hh.se

DEL 2 Kamratskapande gruppinteraktioner i skolan

Del 2 Upplägg

Kamratskapande gruppinteraktioner i skolan

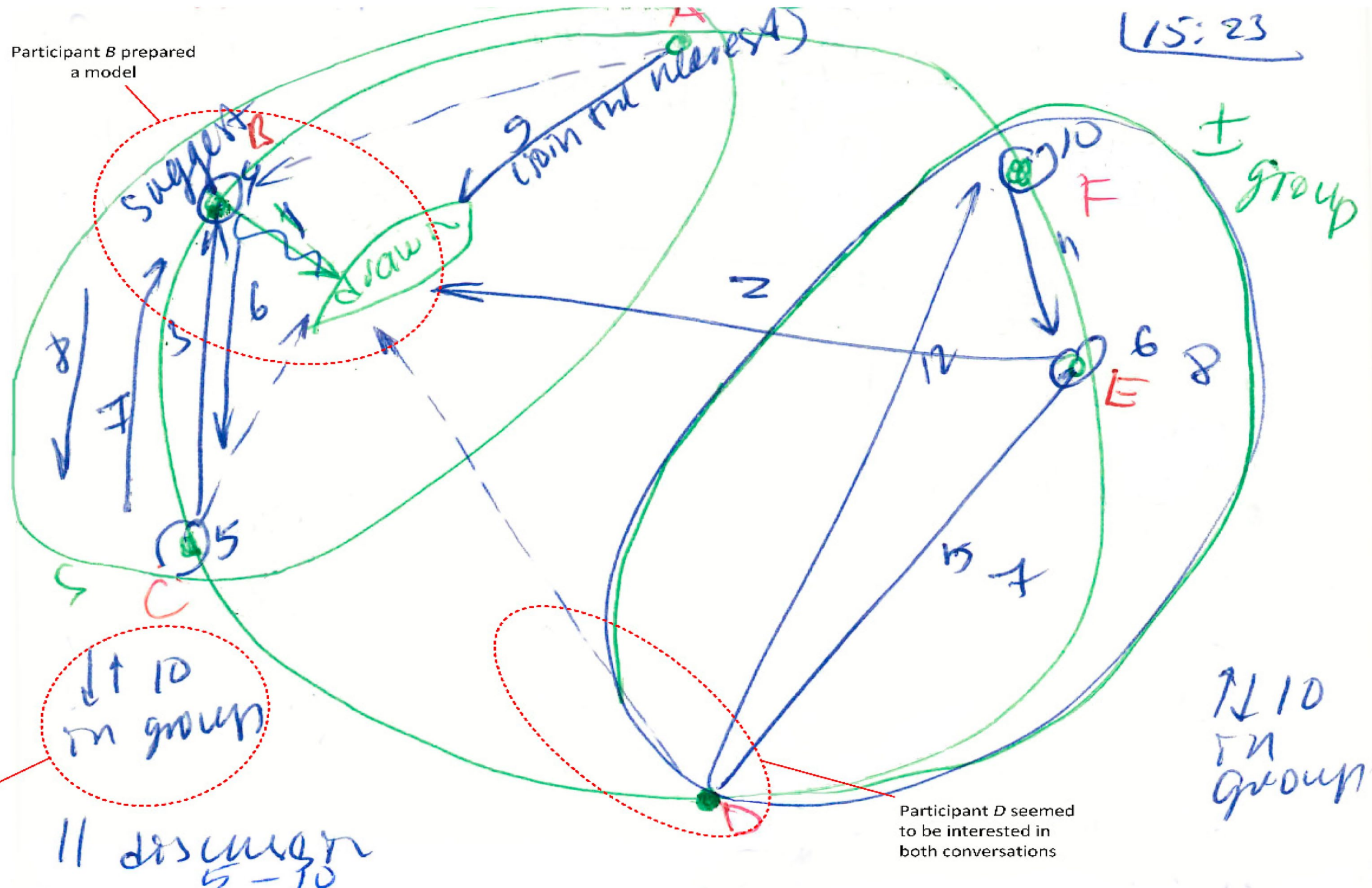
Teorin om interaktionsritualkedjor

Rastlekar som interaktionsritualkedjor

Olika interaktioner – olika gemenskaper

15:23

Participant B prepared a model

11 discussion
5-10

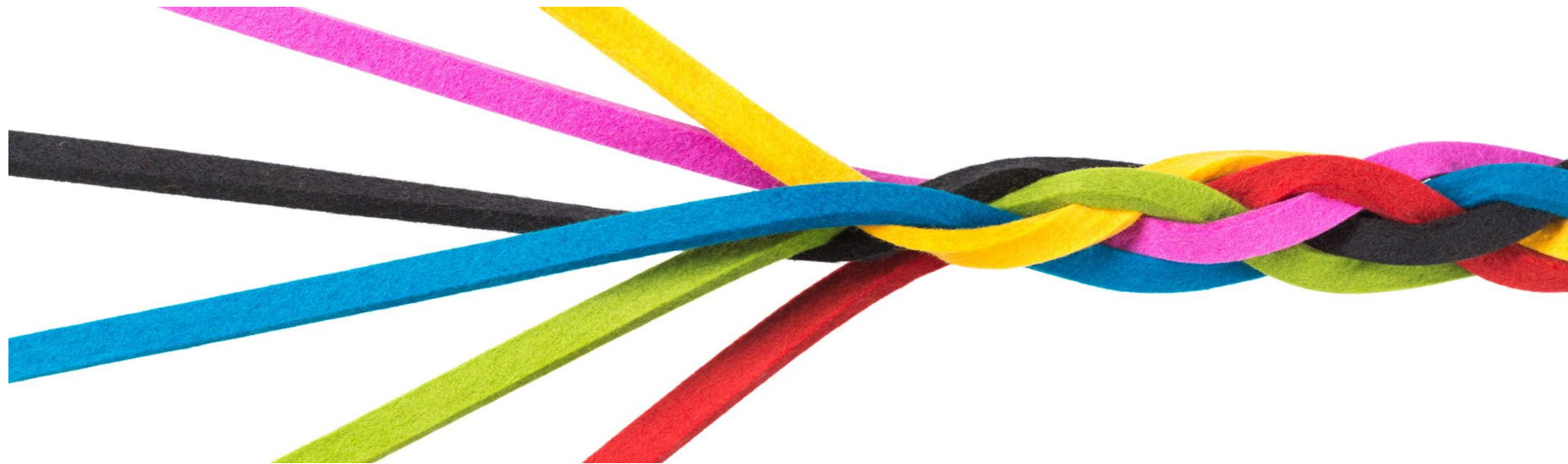
Participant D seemed to be interested in both conversations

Totally ten interactions happened in this group

Teorin om interaktionsritualkedjor (Randall Collins, 2004)

Interaktions-ritual-kedjor

- **Interaktion**: samspel mellan människor
- **Ritual**: gemensamt fokuserad interaktion
- **Kedjor**: interaktionsritualer bygger på varandra

Interaktionsritualens förutsättningar:

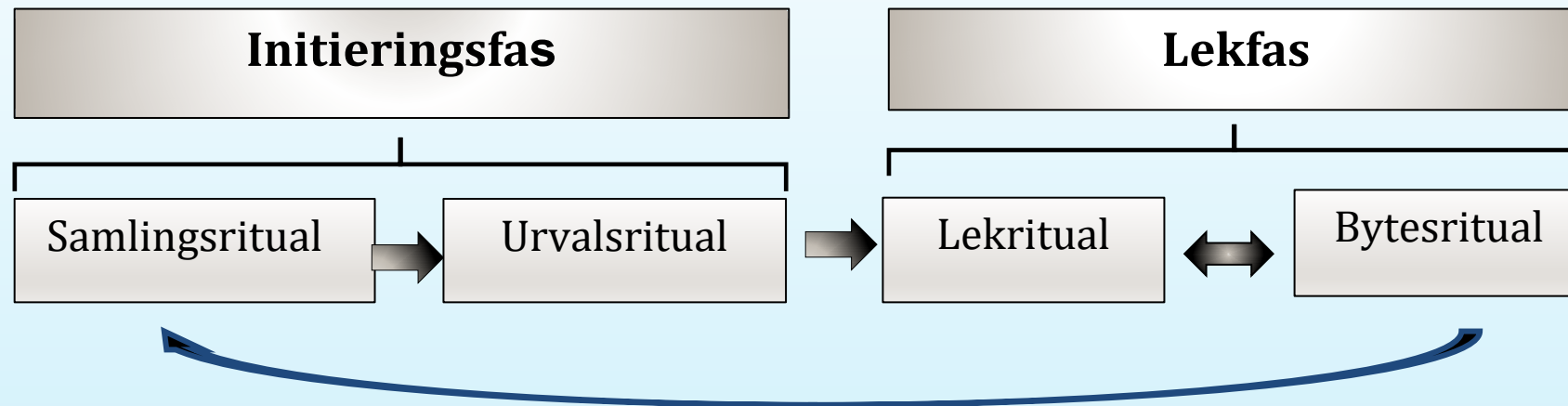
- (a) *fysisk närhet*
- (b) *gemensamt fokus för uppmärksamheten*
- (c) *delad sinnesstämning*
- (d) *gränsdragning mot utomstående*

Synkronisering och konvergering av fysisk, kognitiv och emotionell närhet

Interaktionsritualer skapar:

- *EMOTIONELL ENERGI*
- *Gruppsolidaritet (gemenskap)*
- *Känslan av att vara moralisk*
- *Symboler för gemenskap*

Rastlekar som interaktionsritualkedjor

Initieringsfasen - Samlingsritual

Vem som är med i leken

Fysisk närhet viktig förutsättning

Synkroniserad interaktion – springa åt samma håll, stå samlade tillsammans

Skapa gemensamt fokus för uppmärksamheten – leken

Initieringsfasen - Urvalsritual

Konkretisera hur leken ska genomföras och sedan vem som ska göra vad

Utmärks av förhandling vilket skapar en medvetenhet om varandras känslor, åsikter och uppfattningar om leken och varandra.

Lekgruppen formas

I smågruppslekar – invigningsritual in i den etablerade lekgruppens sätt att strukturera och utföra leken. Dvs anpassning

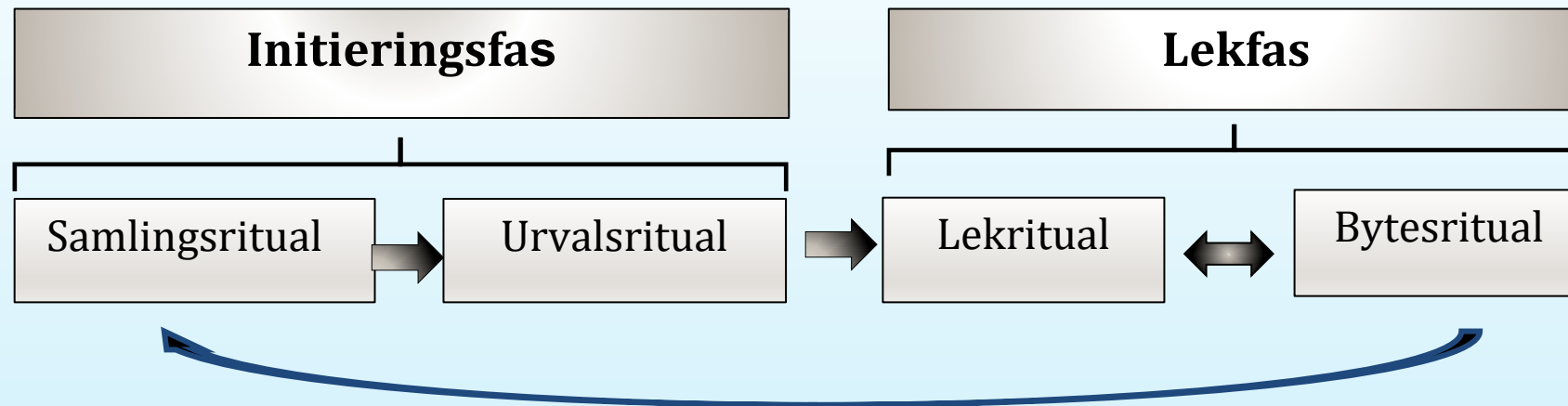
Lekfasen – lekritual & bytesritual

Barnen laddade av emotionell energi från initieringsfasen som tar dem in i lekfasen

Lekritual är själva utförandet av leken.

Bytesritual sker när barnen ska skifta roller

Rastlekar som interaktionsritualkedjor

Olika interaktioner – olika gemenskaper

Storgruppslekar

TILLHÖRIGHET till skolklassen

Barnen skapar en egen grupp av skolklassen ”Vi i Fyran”

Integrerar skolans norm ”alla får vara med”

Smågruppslekar

SAMHÖRIGHET till kompisgruppen

Upplevd likhet skapar kompisgrupper

Kompisgruppers olika normer och moral kan krocka med varandra

Maria Heintz

Högskolan i Halmstad

Maria.heintz@hh.se

Diskussionsfrågor

- Hur ser ni på Randall Collins interaktionsritualteori som en förståelseram för barns gruppinteraktioner?
- Barn tycks delvis själva reglera gruppdynamiken i skolklassen genom att leka storgruppslekar i början och slutet av skolåret. Hur kan vi använda denna kunskap och arbeta vidare med "vi-känslan" i barngrupper/skolklasser?
- "Alla får vara med" är en viktig värdegrund som är svår att realisera under barnens rastlekar. Hur går det att resonera kring denna norm när det samtidigt finns andra starka grupprocesser som påverkar barnens lekar och sociala relationer?